Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 10. 2022, sp. zn. 1 Tmo 17/2022, ECLI:CZ:VSPH:2022:1.TMO.17.2022.1

Číslo: 11/2023

Právní věta:

I. Do výroku usnesení, jímž se podle § 151 odst. 3, 6 tr. ř. stanoví odměna obhájce nebo zmocněnce poškozeného a zúčastněné osoby, náhrada jeho hotových výdajů, náhrada za promeškaný čas a daň z přidané hodnoty, postačí uvést souhrnné částky, které je stát povinen advokátovi uhradit na těchto nárocích. Výčet jednotlivých úkonů, za které advokátovi přísluší odměna, a náhrad s nimi souvisejících postačí specifikovat a podřadit pod příslušné ustanovení advokátního tarifu až v odůvodnění daného usnesení.

Při rozhodování o stížnosti advokáta proti takovému usnesení je z hlediska zákazu reformace *in peius* ve smyslu § 150 odst. 1 tr. ř. určující celková výše jemu přiznané odměny a náhrad (tj. jejich součet).

II. Vzdání se odvolání samo o sobě není úkonem právní služby, který by se svou povahou a účelem blížil některému z úkonů uvedených v § 11 odst. 1 nebo odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif), a proto za něj advokátovi odměna nenáleží.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 24.10.2022

Spisová značka: 1 Tmo 17/2022

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Advokátní tarif, Odměna advokáta, Zákaz reformace in peius

Předpisy: § 11 odst. 1 advokátního tarifu
§ 11 odst. 2 advokátního tarifu
§ 11 odst. 3 advokátního tarifu
§ 150 odst. 1 tr. ř.
§ 151 odst. 3 tr. ř.
§ 151 odst. 6 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Dotčená rozhodnutí:

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 10. 2020, sp. zn. 1 Tmo 22/2020, uveřejněné pod číslem 23/2021 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 4. 2017, sp. zn. 13 To 22/2017, uveřejněné pod číslem 25/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 5. 10. 2016, sp. zn. 13 To 352/2016, uveřejněné pod číslem 34/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2013, sp. zn. 8 Tz 27/2013, uveřejněný pod číslem 21/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 12. 2012, sp. zn. 8 Tz 84/2012, uveřejněný pod číslem 64/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. 11 Tz 17/2011, uveřejněný pod číslem 7/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 1. 2009, sp. zn. 4 Tz 101/2008, uveřejněný pod číslem 57/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočky Tábor ze dne 31. 10. 2006, sp. zn. 14 To 333/2006, uveřejněné pod číslem 59/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 11. 2005, sp. zn. 10 To 495/2005, uveřejněné pod číslem 43/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 4. 2017, sp. zn. 13 To 22/2017, uveřejněné pod číslem 25/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 9. 2014, sp. zn. 4 To 54/2014, uveřejněné pod číslem 48/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2013, sp. zn. 8 Tz 27/2013, uveřejněný pod číslem 21/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 12. 2012, sp. zn. 8 Tz 84/2012, uveřejněný pod číslem 64/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 3. 2007, sp. zn. 7 To 27/2007, uveřejněné pod číslem 29/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 1. 2007, sp. zn. 6 To 649/2007, uveřejněné pod číslem 31/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 4. 2005, sp. zn. 3 To 113/2005, uveřejněné pod číslem 2/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 9. 2001, sp. zn. 4 To 57/2001, uveřejněné pod číslem 46/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 2001, sp. zn. 5 To 55/2001, uveřejněné pod číslem 19/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 3. 2021, sp. zn. 4 To 32/2021, uveřejněné pod číslem 58/2021 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 10. 2020, sp. zn. 1 Tmo 22/2020, uveřejněné pod číslem 23/2021 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 8. 2022, sp. zn. 1 Tmo 12/2022

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 6. 2022, sp. zn. 7 To 32/2022

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 5. 2022, sp. zn. 1 Tmo 2/2022

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 30. 6. 2005, sp. zn. 3 To 93/2005

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 11. 2017, sp. zn. 3 To 694/2017

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 3 To 19/2018

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočky v Táboře ze dne 8. 2. 2018, sp. zn. 14 To 38/2018

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze ke stížnosti zvolené zmocněnkyně nezletilé poškozené zrušil usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 9. 2022, sp. zn. 7 Tm 3/2021, kterým jí byla podle § 151 odst. 2, 3 tr. ř. stanovena výše odměny a náhrady hotových výdajů v částce 11 754,10 Kč, a sám podle § 151 odst.2, 3, 6 tr. ř. této zmocněnkyni stanovil odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové výši 14 955 Kč a ve zbytku její návrh zamítl.

Z odůvodnění:

1. Krajský soud v Hradci Králové jako soud pro mládež (dále jen „krajský soud“) usnesením ze dne 20. 9. 2022, č. j. 7 Tm 3/2021-290, rozhodl tak, že podle § 151 odst. 2, 3 tr. ř. přiznal zmocněnkyni P. N., advokátce se sídlem v B., odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové výši 11 754,10 Kč, která je složena z 6 800 Kč jako odměny za úkony právní služby, 2 700 Kč jako k nim příslušející tzv. režijní paušály, 800 Kč náhrady promeškaného času a 1 454,40 Kč náhrady cestovních výdajů, které se skládají z dílčích, ve výroku jednotlivě vyjmenovaných a specifikovaných položek. Ve zbytku čítajícím celkem částku 8 500,60 Kč návrh zmocněnkyně zamítl. Nepřiznaná část odměny a náhrady hotových výdajů oproti uplatněnému návrhu zmocněnkyně spočívala v odlišně stanovené sazbě odměny za úkony právní služby (stanoveno 800 Kč namísto navrhovaných 1 300 Kč za úkon), snížení odměny za žádost o bezplatné právní zastoupení na polovinu (stanoveno 400 Kč namísto navržených 1 300 Kč), nepřiznání odměny za písemné vzdání se odvolání, počtu úkonů právní služby za účast na hlavním líčení dne 27. 8. 2021 (stanovena odměna za 1 úkon právní služby oproti navrženým 2), dále v náhradě za čas promeškaný cestou k úkonu dne 25. 5. 2021 a také v částce cestovních náhrad (stanoveno krajským soudem ve výroku souhrnně 1 454,40 Kč, v dílčích položkách tamtéž však součet činí 1 454,44 Kč, zmocněnkyně pak navrhovala 1 455 Kč).

2. Proti tomuto usnesení podala v zákonné lhůtě zmocněnkyně stížnost, v níž nesouhlasila se všemi sníženími, která oproti jejímu návrhu krajský soud provedl, a upozornila na ve výroku napadeného usnesení nesprávně uvedené sídlo. Připustila však, že ve svém návrhu kvůli písařské chybě žádala odměnu za úkon ve výši 1 300 Kč, ačkoliv mělo jít o částku 1 200 Kč. Vrchnímu soudu proto navrhla, aby jí sám, při nezměněném výčtu úkonů v jejím návrhu, přiznal odměnu a náhradu hotových výdajů ve výši 19 155 Kč (původně navrhovala 20 255 Kč).

3. Vrchní soud v Praze jako soud pro mládež (dále jen vrchní soud) přezkoumal z podnětu stížnosti podané včas osobou oprávněnou podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž byl vázán zákazem změny napadeného rozhodnutí v neprospěch stěžovatele (§ 150 odst. 1 tr. ř.). Po takto provedeném přezkumu dospěl vrchní soud k závěru, že stížnost je důvodná.

4. V řízení, které vydání napadeného usnesení předcházelo, neshledal vrchní soud žádné vady, které by opodstatňovaly jeho zrušení. Zmocněnkyně zastupovala nezletilou poškozenou na základě plné moci udělené jí matkou poškozené dne 13. 4. 2021 (ve spise na č. l. 75), přičemž poškozená má podle § 51a odst. 2 tr. ř. nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně. Trestní stíhání obviněného pravomocně skončilo vyhlášením odsuzujícího rozsudku krajského soudu ze dne 27. 8. 2021. Krajský soud napadené usnesení podle § 151 odst. 3, 6 tr. ř. vydal na podkladě návrhu zmocněnkyně podle § 151 odst. 2 tr. ř. na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů ze dne 26. 8. 2022 (viz návrh zmocněnkyně č. l. 284–288), který byl uplatněn v roční zákonné prekluzivní lhůtě stanovené v § 151 odst. 2 tr. ř. Zmocněnkyně v něm zřetelně specifikovala úkony, za které žádá stanovit odměnu, uvedla, v jaké výši a vypočetla i požadované náhrady hotových výdajů.

5. Důvodná je námitka zmocněnkyně, že krajský soud ve výroku nesprávně uvedl její sídlo, které je podle podkladů ve spise i podle evidence České advokátní komory dostupné na jejích webových stránkách v N., nikoliv v B.

6. Další vada výrokové části napadeného usnesení spočívá v tom, že neodpovídají součty jednotlivých dílčích částek. Součet položek uvedených jednotlivě podle jejich data činí 11 954,44 Kč, přesto je celkově přiznána odměna ve výši 11 754,10 Kč, čemuž neodpovídá ani souhrnně uvedená částka náhrady za promeškaný čas (uvedeno 800 Kč, součet relevantních dílčích položek za náhradu promeškaného času však činí 1 000 Kč) a dále souhrnné cestovné (uvedeno 1 454,40, součet dílčích položek však činí 1 454,44). Celkově stanovené částce pak neodpovídá ani součet částek uvedených souhrnně, protože 6 800 Kč (odměna) + 2 700 (režijní paušály) + 800 (náhrada promeškaného času) + 1 454,40 (cestovné) = 11 754,40 Kč, nikoliv souhrnně přiznaných 11 754,10 Kč.

7. Vrchní soud už s ohledem na tato početní pochybení musel napadené usnesení zrušit. S ohledem na to, že není ke správnému rozhodnutí potřeba opatřovat další podklady, mohl poté sám ve věci rozhodnout a stanovit odměnu a náhradu hotových výdajů zvolené zmocněnkyně poškozené s nárokem na bezplatné právní zastoupení.

8. K tomu je na místě nejprve předeslat, že příslušný orgán činný v trestním řízení (viz § 151 odst. 3, věta první tr. ř.) v době, kdy skončila povinnost advokáta (§ 35 odst. 1 tr. ř., § 51a odst. 4 tr. ř.) obhajovat obviněného nebo poskytovat pomoc poškozenému (viz § 151 odst. 3, 6 tr. ř.), rozhodne na návrh oprávněného podle zvláštního právního předpisu (advokátní tarif) o výši odměny a náhradě hotových výdajů (viz § 151 odst. 2, 3 tr. ř.). Do výroku usnesení podle znění citovaného ustanovení postačí uvést souhrnné částky, které je stát jako odměnu a jako náhradu hotových výdajů podle zvláštních předpisů povinen podle § 151 odst. 5 tr. ř. advokátu uhradit. Výčet jednotlivých úkonů, za které odměna a náhrady advokátovi přísluší, postačí specifikovat jen v odůvodnění. Právě celková výše přiznané odměny a náhrad je pak zavazující pro orgán rozhodující o stížnosti advokáta proti takovému rozhodnutí, který je vázán zákazem změny rozhodnutí v neprospěch stěžovatele (viz § 150 odst. 1 tr. ř.). Není v rozporu se zákazem reformace *in peius*, pokud orgán rozhodující o stížnosti advokáta stanoví v souladu s revizním principem u některé dílčí položky méně, než bylo přiznáno napadeným rozhodnutím, pokud je respektováno, že celková částka přiznaná stěžovateli není nižší než částka přiznaná výrokem stížností napadeného usnesení (srovnej například usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 11. 2019, sp. zn. I. ÚS 1590/19).

9. Způsob, jakým byla vypočtena celková výše odměny a náhrady hotových výdajů, je, jak již bylo

výše konstatováno, nutné přehledně a přezkoumatelně objasnit v odůvodnění rozhodnutí. To znamená určit sazbu odměny za úkon právní služby, specifikovat jednotlivé úkony právní služby, za které je odměna přiznávána, a stanovit, v jaké výši je ten který úkon konkrétně honorován. V odůvodnění musí být jedinečně identifikovány i náhrady hotových výdajů, které se dále dělí na náhradu paušální, náhradu dalších nákladů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby podle jejich konkrétní doložené výše, a také náhradu cestovních výdajů (viz § 13 advokátního tarifu) a dále i náhradu promeškaného času (viz § 14 advokátního tarifu), která do souhrnného označení odměna a náhrada hotových výdajů uvedeného v trestním řádu také patří, ač tam není výslovně uvedena. Nedílnou součástí takového odůvodnění by mělo být i uvedení příslušného ustanovení advokátního tarifu, podle kterého je každá jednotlivá položka součástí celkově podle § 151 odst. 2, 3 tr. ř. ustanovené odměny a náhrady hotových výdajů.

10. V této souvislosti je třeba vytknout jak zmocněnkyni, tak částečně i krajskému soudu, že ve svém návrhu, resp. v napadeném usnesení, neuvedly, podle jakého konkrétního ustanovení advokátního tarifu je odměna navrhována, resp. přiznávána. Nelze zapomínat na to, že soudem pravomocně stanovená částka za zastupování poškozené, která bude zmocněnkyni vyplacena, bude následně dána k úhradě odsouzenému (§ 154 odst. 3 tr. ř.) a každá její dílčí položka tak musí mít jasnou oporu v podkladovém právním předpisu, kterým je ve vztahu k ustanovení § 151 odst. 2, 3 tr. ř. právě advokátní tarif.

11. To, jakým způsobem určil vrchní soud ve výroku tohoto usnesení uvedenou odměnu a náhradu hotových výdajů za právní pomoc zmocněnkyně na základě jejího návrhu, vyplývá z této tabulky (v níž je pro vrchní soud užita zkratka „VS“), ve které pro přehlednost uvádí současně dílčí položky uplatněné v původním návrhu zmocněnkyně a vyplývající z výroku napadeného usnesení krajského soudu (v tabulce zkratka „KS“). Rozdíly jsou pak následně vysvětleny v navazujících částech odůvodnění.

	datum (2021)	úkon	počet úkonů/půl-hodin/km	návrh zmocněnkyně	přiznáno KS	stanoveno VS	ustanovení adv. tarifu
1	13.04.	první porada s klientem včetně převzetí a přípravy obhajoby	1 úkon	1 300,00	800	1 200,00	§ 11/1 b), 12a/1
2	13.04.	účast na úkonech v přípravném řízení – výslechy svědků K. (9:13-10:45), V. (10:51-11:55), B. (12:00-12:35)	2 úkony	2 600,00	1 600,00	2 400,00	§ 11/1 e), 12a/1
3		účast na úkonech v přípravném řízení – výslechy svědků K. (9:32-11:00), K. (11:05-12:05)	2 úkony	2 600,00	1 600,00	2 400,00	§ 11/1 e), 12a/1
4	25.05.	cestovné: N. – B. a zpět (70 km)	70 km	407,4	407,24	407,4	§13/1, 5
5		náhrada za promeškaný čas	4 půlhodiny dle zmocněnkyně/2 půlhodiny dle KS/1 půlhodina dle VS	400	200	100	§14/1 a),3, 4
6	26.05.	žádost o bezplatné právní zastoupení	1 úkon/ dle KS i VS ½ odměna	1 300,00	400	600	§ 11/2d), 3, 12a/1

7		seznámení se spisem (9:00-9:45)	1 úkon	1 300,00	800	1 200,00	§§ 11/1 f), 12a/1
8	13.07.	cestovné N. – H. K. a zpět	90 km	523,8	523,6	523,8	§13/1, 5
9		náhrada promeškaného času	4 půlhodiny dle zmocněnkyně i KS/1 půlhodina dle VS	400	400	100	§14/1 a),3, 4
10	26.08.	adhezní návrh	1 úkon	1 300,00	800	1 200,00	§ 11/1 d), 12 a/1
11	27.08.	účast na hlavním líčení (8:35-10:35)	2 úkony dle zmocněnkyně/1 úkon dle KS i VS	2 600,00	800	1 200,00	§ 11/1 c), 12a/1
12		cestovné N. – H. K. a zpět	90 km	523,8	523,6	523,8	§13/1, 5

12. Rozdíly vyplývající z uvedené tabulky spočívají v následujících bodech:

13. Sazba odměny za úkon právní služby, při jejímž stanovení krajský soud správně odkázal na § 10 odst. 5 advokátního tarifu, podle kterého při zastupování poškozeného v trestním řízení ve věci náhrady újmy, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, se považuje za tarifní hodnotu částka 10 000 Kč; pokud byla poškozenému přisouzena jako náhrada újmy peněžní částka převyšující 10 000 Kč, považuje se za tarifní hodnotu tato peněžní částka. V tomto případě byl poškozené přiznán nárok na finanční satisfakci za nemajetkovou újmu ve výši 5 000 Kč a z citovaného ustanovení tak jasně vyplývá, že za tarifní hodnotu je třeba považovat částku 10 000 Kč. Podle § 7 bod 4 advokátního tarifu sazba odměny za úkon právní služby z tarifní hodnoty přes 5 000 Kč do 10 000 Kč činí 1 500 Kč. Krajský soud však, i když citoval správné ustanovení § 10 odst. 5 advokátního tarifu, vycházel z tarifní hodnoty ve výši přiznaného nároku, který byl nižší než 10 000 Kč, a sazbu odměny stanovil podle § 7 bodu 3 advokátního tarifu, čímž nesprávně dospěl k sazbě odměny ve výši 1 000 Kč.

14. Vzhledem k tomu, že všechny úkony právní služby byly vykonány v roce 2021 (v období dubna až srpna), je dále třeba aplikovat § 12a odst. 1 advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2021, tedy před novelou provedenou vyhláškou č. 406/2021 Sb., která toto ustanovení zrušila s tím, že za úkony právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky náleží advokátovi odměna podle dosavadních právních předpisů (viz čl. II novely). Podle předmětného § 12a odst. 1 advokátního tarifu se sazby mimosmluvní odměny podle § 7 za úkony právních služeb ustanoveného zmocněnce v trestním řízení snižovaly o 20 %. Toto snížení se uplatní i v těch případech, kdy je advokát (ať již zmocněnec nebo obhájce) sice zvolen, ale jeho náklady hradí stát podle § 151 odst. 3, 6 tr. ř. (viz rozhodnutí publikované pod č. 23/2021 Sb. rozh. tr.).

15. Lze uzavřít, že krajský soud, vycházeje z chybné sazby ve výši 1 000 Kč, dospěl k nesprávnému závěru, že sazba odměny činí 800 Kč. Naopak zmocněnkyně ve své stížnosti stanovila sazbu odměny ve výši 1 200 Kč za úkon v souladu s § 10 odst. 5, § 7 bod 4, § 12a odst. 1 advokátního tarifu (1 500 Kč snížených o 20 %).

16. Pro úplnost je namístě uvést, že stížnostní námitka zmocněnkyně, že krajský soud pochybil, pokud k ní přistupoval jako ke zmocněnkyni ustanovené, ačkoliv byla zmocněnkyní zvolenou na plnou moc, je vzhledem k výše uvedenému zjevně neopodstatněná.

17. Další stížnostní námitky směřovaly proti tomu, že krajský soud nevyhověl návrhu zmocněnkyně na přiznání odměny za úkony právní služby, které nejsou uvedeny v § 11 odst. 1 nebo odst. 2

advokátního tarifu. Konkrétně se jednalo o dva úkony právní služby, a to žádosti o přiznání bezplatného právního zastoupení ze dne 26. 5. 2021 a vzdání se odvolání ze dne 2. 9. 2021. Zmocněnkyně k tomu s odkazem na (ve stížnosti blíže nespecifikovanou) judikaturu Ústavního soudu obecně namítla, že nelze spravedlivě požadovat, aby byl jakýkoliv pracovní úkon konán bez nároku na odměnu za vykonanou práci.

18. Vrchní soud ze své ustálené judikatury (viz například usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 8. 2022, sp. zn. 1 Tmo 12/2022) připomíná, že výčet úkonů právní služby, za které přísluší odměna, uvedený v advokátním tarifu v § 11 odst. 1 (odměna v plné výši) a odst. 2 (odměna v poloviční výši) je podle převažující praxe i podle advokátní komory považován za výčet taxativní (například PAPEŽ, V., KOVÁŘOVÁ, D., PREMUS, R.: Předpisy o odměňování advokátů. Komentář, Bulletin advokacie, zvláštní číslo, září 2006, s. 49). Určitou možnost odchýlení se od taxativního výčtu pro úkony právní služby svou povahou a účelem nejbližší nabízí ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu. Pouhým odkazem na něj ale nelze úkony podle § 11 odst. 1 a 2 svévolně rozšiřovat. To znamená, že obhájci, potažmo zmocněnci nelze přiznat odměnu za veškeré jím v trestním řízení učiněné kroky a činnosti, neboť příliš extenzivní a rozšiřující výklad by mohl vést obhájce k čistě účelovým úkonům s cílem nepřiměřeně a nedůvodně navyšovat vlastní odměnu, která bude poskytnuta ze strany státu a následně případně požadována po odsouzeném. Postupovat podle § 11 odst. 3 advokátního tarifu, a tedy přiznávat odměnu za právní služby neuvedené v odst. 1 a 2 předmětného ustanovení podle úkonů, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší, lze proto pouze v odůvodněných případech, kdy je činnost advokáta procesně vhodná a v zájmu jeho klienta a není standardní součástí odměny za jiný v advokátním tarifu výslovně vyjmenovaný úkon právní služby. Současně by se mělo jednat o úkon trestně procesními předpisy předpokládaný.

19. Ustanovení § 11 advokátního tarifu zjevně nezahrnuje všechny možné úkony, které advokát může pro svého klienta vykonat, ale nastavuje výchozí standard, což nezasahuje do smluvní volnosti mezi advokátem a jeho klientem umožňující sjednat i odměnu za další, v tomto ustanovení neuvedené a ani svou povahu a účelem se jim neblížící úkony, nepůjde však již o odměnu mimosmluvní, na kterou se vztahuje § 151 tr. ř. Typickým příkladem může být porada s klientem, která je nepochybně úkonem právní pomoci, přesto však advokátní tarif její vykonání honoruje výhradně za předpokladu, že její trvání přesáhlo dobu jedné hodiny [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu]. To neznamená, že by advokát nebyl oprávněn v rámci svých povinností vůči klientovi účelné porady, třeba i kratšího trvání, vykonat, ale pouze, že mu za ně nepřísluší mimosmluvní odměna. Stejně tak obhájcům podle advokátního tarifu odměna nepřísluší např. za písemné vyhotovení závěrečné řeči.

20. Ani z judikatury Ústavního soudu nelze dovodit, že by jakýkoliv úkon, který advokát pro svého klienta vykoná, s sebou automaticky nesl nárok advokáta na odměnu za takový úkon, který není uveden ve výčtu úkonů v § 11 odst. 1 nebo odst. 2 advokátního tarifu. Nelze to učinit ani např. z nedávných nálezů Ústavního soudu ze dne 1. března 2021, sp. zn. I. ÚS 3906/17, či ze dne 8. 3. 2021, sp. zn. I. ÚS 4012/18, které se týkaly náhrady za nezákonné trestní stíhání a v nichž Ústavní soud uzavřel, že za určitých procesních situací může být nahlížení do spisu úkonem právní služby jako úkon svou povahou a účelem nejbližší prostudování spisu při skončení vyšetřování a může za něj odměna příslušet podle § 11 odst. 1 písm. f), odst. 3 advokátního tarifu.

21. V tomto případě se spornou stala otázka odměny za úkon spočívající v žádosti poškozené o přiznání bezplatné právní pomoci zmocněncem ze dne 26. 5. 2021 (položka č. 6 tabulky shora). Krajský soud zmocněnkyni, která požadovala odměnu v plné výši, přiznal odměnu ve výši poloviční s odůvodněním, že nejde o podání ve věci samé, a s odkazem na § 11 odst. 1 písm. h), k) advokátního tarifu *a contrario*, tedy za ně nepřísluší odměna v plné výši. Zmocněnkyně ve stížnosti setrvala na důvodnosti svého návrhu na odměnu v plné výši s tím, že šlo o úkon v zájmu právní jistoty nezletilé poškozené, která byla zvlášť zranitelnou obětí, a jejích rodičů, neboť v té době neexistovala ustálená judikatura k této otázce. K tomu vrchní soud nejprve uvádí, že v tomto případě je situace o něco

komplikovanější, než kdyby šlo o návrh na přiznání obhajoby bezplatné, jak úkon nesprávně označil krajský soud. Návrh na přiznání bezplatné obhajoby je pro nemajetné obviněné účinným procesním nástrojem výslovně předvídaným trestním řádem v § 33 odst. 2, v němž jsou stanoveny i požadavky na jeho úspěšné uplatnění, a o kterém rozhoduje v přípravném řízení soudce a v řízení před soudem předseda senátu. Ani tak však nelze takový návrh z hlediska jeho povahy ani účelu a vlivu na další řízení připodobnit k jakémukoliv úkonu uvedenému v § 11 odst. 1 advokátního tarifu. Na projednání merita věci totiž rozhodnutí o něm nemá žádný vliv a samotné řízení ovlivní v zásadě pouze tak, že náklady za obhajobu obviněného ponese stát a nebudou po něm vyžadovány (odpadne tedy rozhodnutí podle § 155 odst. 1 tr. ř.). Proto jej lze považovat za úkon svou povahou a účelem nejbližší návrhům a stížnostem ve věcech, ve kterých se rozhoduje ve veřejném zasedání, a vyjádření k nim, s výjimkou odvolání, návrhu na obnovu řízení a podnětu ke stížnosti pro porušení zákona [§ 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu]. Za návrh na přiznání bezplatné obhajoby tedy přísluší odměna v poloviční výši, a to podle § 11 odst. 2 písm. d), odst. 3 advokátního tarifu.

22. Právo poškozené na bezplatné právní zastoupení však vychází z jiné koncepce. Ustanovení § 51a odst. 2 tr. ř. totiž zcela kategoricky stanoví, že poškozený mladší než osmnáct let a zvlášť zranitelná oběť podle zákona o obětech trestných činů mají nárok, nejde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně. Z doslovného výkladu tak vyplývá, že takový nárok poškozenému, který je nezletilý, anebo zvlášť zranitelnou obětí (v tomto případě poškozená splnila obě tyto podmínky), náleží automaticky ze zákona a k jeho uplatnění není třeba žádného dalšího úkonu ať již poškozeného, nebo orgánů činných v trestním řízení (fakticky by se to projevilo až stanovením odměny zvolenému zmocněnci po skončení zastupování rozhodnutím podle § 151 odst. 2, 3, 6 tr. ř.). Zde je však třeba dát za pravdu zmocněnkyni, že tento teoretický výklad nebyl zcela jednoznačně přijímán. Lze poukázat na argumenty zmocněnkyně v návrhu na č. l. 110 trestního spisu a ilustrativně i na fakt, že v posuzovaném případě krajský soud pokládal za potřebné o návrhu rozhodnout (viz jeho usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 7 Tm 3/2021-227). Za této situace dospěl vrchní soud k závěru, že za předmětný úkon je namístě přiznat odměnu v poloviční výši podle § 11 odst. 2 písm. d), odst. 3 advokátního tarifu, jako za úkon svou povahou a účelem nejbližší návrhům a stížnostem ve věcech, ve kterých se rozhoduje ve veřejném zasedání, a vyjádření k nim, s výjimkou odvolání, návrhu na obnovu řízení a podnětu ke stížnosti pro porušení zákona, tedy ve výši 600 Kč.

23. Pokud jde o nárokovaný úkon za vzdání se odvolání ze dne 2. 9. 2021 (položka č. 14 tabulky shora) vrchní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že takový úkon nelze vzhledem k jeho povaze a účelu připodobnit k žádnému úkonu uvedenému v § 11 odst. 1 nebo 2 advokátního tarifu. A to ačkoliv jde o úkon, který může být pro zastupovaného účelným (dřívější nabytí právní moci rozsudku) a se kterým trestní řád výslovně počítá. Samotný úkon vzdání se odvolání, jak na to stroze poukázal krajský soud, spočívá totiž v podstatě v prostém konstatování a nevyžaduje se ani nepředpokládá jeho zpracování v písemné formě, neboť se u něj nevyžaduje žádné odůvodnění s využitím odborných právních znalostí. Jde ve své podstatě o obdobnou situaci, kdy není odvolání ve lhůtě podáno. V obou případech se logicky předpokládá, že advokát klientovi vysvětlí všechna pro a proti v souvislosti se zvažovaným využitím opravného prostředku, ať již v rámci porady s klientem, či v rámci úkonu prováděného v řízení před soudem. Jde-li o komplikovanou věc, která vyžaduje podrobnější právní rozbory, jak namítla zmocněnkyně, je zmíněná porada s klientem tím úkonem, na který již advokátní tarif výslovně pomýšlí v § 11 odst. 1 písm. c). Vrchní soud proto uzavírá, že samotné vzdání se odvolání není úkonem, který by se svou povahou a účelem blížil některému z úkonů uvedených v § 11 odst. 1 nebo odst. 2 advokátního tarifu. Odměna za jeho učinění je zahrnuta v odměně za další poradu s klientem, pokud je delší jedné hodiny. Takto se ostatně standardně odměňuje i právní pomoc spočívající v poradě, zda opravný prostředek podat či nikoliv, a proto se také odměna za poradu delší jedné hodiny přiznává i v těch situacích, kdy sice již skončila povinnost zastupovat (typicky u ustanoveného obhájce po skončení trestního stíhání), pokud slouží k právní

pomoci při rozhodnutí, zda podat dovolání (srovnej § 41 odst. 5 tr. ř.), a to i v případě, že dovolání podáno není. Za tento úkon tedy zmocněnkyni odměna nenáleží.

24. Stěžovatelka brojila i proti tomu, že krajský soud se od jejího návrhu odchýlil v otázce počtu úkonů v závislosti na jejich délce. Konkrétně šlo o pětiminutové zpoždění se začátkem hlavního líčení dne 27. 8. 2021, které trvalo od 8:35 do 10:35 hodin (položka č. 11 tabulky shora). Zmocněnkyně požadovala odměnu za dva úkony právní služby, protože se k hlavnímu líčení dostavila na nařízený čas 8:30 hodin, a celková doba jednání před soudem včetně počátečního pětiminutového prodlení tak přesáhla dobu dvou hodin. Dalšími pěti minutami (10:30 až 10:35 hodin) podle ní započal běh dalšího úkonu. Krajský soud jí přiznal odměnu jen za jeden úkon právní služby, protože fakticky hlavní líčení rozhodný časový úsek dvou hodin nepřekročilo. Jeho závěr zmocněnkyně ve stížnosti napadla s odkazem na podle ní obvyklou praxi, že zpoždění jednání kratší 30 minut se do doby úkonů včítají, a proto jí přísluší odměna za dvě celé a jednu započatou dvouhodinovou účast na jednání soudu, tedy dva úkony právní služby. Konkrétní odkaz například na sjednocující judikaturu ani podrobnější právní rozbor k této otázce neuvedla.

25. Vrchní soud k tomu uvádí, že odměna za účast na jednání soudu je v principu pořád odměnou za úkon právní služby, tedy za faktické poskytování právních služeb. Situace, kdy právní služba fakticky poskytována není, ale advokátu uniká možnost jiné výdělečné činnosti, je řešena jako náhrada za promeškaný čas v § 14 advokátního tarifu. Vrchnímu soudu je známá obvyklá praxe včítání přestávek v jednání kratších 30 minut do úkonu právní služby. Nicméně v případě kratších přerušení běžícího jednání jde o jinou situaci, než v případě zpoždění se zahájením jednání. S přestávkami, ke kterým může docházet opakovaně, advokátní tarif výslovně nepočítá. Naproti tomu zpoždění se zahájením jednání je situací, kterou advokátní tarif konkrétně upravuje v § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Podle něj advokátu přísluší náhrada za promeškaný čas jen jde-li o zpoždění delší 30 minut. Z toho *a contrario* vyplývá, že v případě kratšího zpoždění náhrada promeškaného času advokátu nepřísluší. Nelze však z toho dovodit, že by advokátu za takové zpoždění příslušela odměna jako za úkon právní služby účasti na jednání, jehož zahájení se zpozdilo. Bylo již výše vysvětleno, že úprava mimosmluvní odměny v advokátním tarifu nevychází z toho, že advokát musí být nějak finančně honorován za absolutně všechno, co v souladu se svými povinnostmi advokáta pro klienta udělá (viz zmíněná porada trvající méně než jednu hodinu), ale mohou nastat i situace, kdy například pětiminutové čekání na zahájení úkonu nebude součástí žádné položky, za které by bylo možné advokátu podle advokátního tarifu přiznat určitou finanční částku, což automaticky nečiní celkovou odměnu a náhradu hotových výdajů za právní zastupování zjevně nespravedlivou či nepřiměřeně nízkou. K tomu je třeba také připomenout, že náklady zmocněnce následně hradí odsouzený, a nelze ho zavazovat k úhradě částky, která nemá oporu v příslušných právních předpisech.

26. Zmocněnkyni proto za účast na hlavním líčení, které bylo dne 27. 8. 2021 nařízeno na 8:30, ale fakticky pro zpoždění kratší 30 minut proběhlo od 8:35 do 10:35 hodin (viz protokol na č. l. 237–241), přísluší podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu odměna za jeden úkon právní služby ve výši 1 200 Kč, k čemuž patří paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč a žádná náhrada za 5 minut promeškaného času.

27. Odměna za ostatní úkony právní služby ve shora uvedené tabulce pak s přihlédnutím k výše vyřešené otázce změny výše sazby odměny odpovídá návrhu obhájkyně i napadenému usnesení a není důvod se k nim blíže vyjadřovat.

28. Vrchní soud tedy stanovil počet úkonů právní služby stejně jako krajský soud, a to počtem 9 (oproti obhájkyní navrhovaným 11 úkonům zahrnujícím i vzdání se odvolání a jeden úkon navíc za zpožděné hlavní líčení). Ke každému úkonu právní služby přísluší podle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu paušální náhrada hotových výdajů (tzv. režijní paušál) ve výši 300 Kč. Zmocněnkyni proto k provedeným úkonům právní služby přísluší dále částka 2 700 Kč (9 x 300).

29. Další rozdíly ve shora uvedené tabulce souvisí s otázkou náhrady za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta strávený cestou do tohoto místa a zpět [§ 14 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu]. K tomu lze nejprve v obecné rovině uvést, že z tohoto ustanovení, na rozdíl od náhrady za čas promeškaný kvůli zpoždění zahájení jednání [§ 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] vyplývá, že náhrada bude příslušet i za čas strávený na cestě, která zabere méně než 30 minut, přičemž platí, že náhrada činí 100 Kč za každou, byť i započatou půlhodinu (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu). Předpokládaná časová náročnost obvykle přesahující 30 minut přitom vyplývá primárně ze vzdálenosti, resp. z toho, že úkon je prováděn mimo místo sídla (nebo bydliště) advokáta. Vzhledem k uplatněnému návrhu obhájkyně je namístě také předeslat, že z § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu se také podává, že čas promeškaný cestou k úkonu je třeba sečíst s časem promeškaným cestou zpět, protože se z hlediska této náhrady jedná o cestu jedinou. Proto nepřipadá v úvahu, aby v rámci jedné takové cesty tam a zpět příslušela náhrada za dvě započaté půlhodiny. Ta může být z povahy věci vždy jen jedna. Trvá-li teda cesta k úkonu např. 40 minut a stejnou dobu zabere i cesta zpět, bude tomu odpovídat náhrada za promeškaný čas 80 minut, tedy dvou celých půlhodin (2×30 min.) a jedné započaté (20 min.), nikoliv za dvě půlhodiny celé (2×30 min.) a dvě započaté (2×10 min.).

30. Zároveň je třeba zohlednit, že náhrada za promeškaný čas advokátu nenáleží, má-li za stejné časové období nárok na odměnu za úkon právní služby, což je výslovně uvedeno v § 14 odst. 4 advokátního tarifu (a do jisté míry odpovídá i judikatuře předcházející zakotvení tohoto ustanovení, srovnej například rozhodnutí publikované pod č. 48/2016 Sb. rozh. tr.). Toto ustanovení se vztahuje na případy, kdy odměna za úkon právní služby zahrnuje v příslušném ustanovení § 11 advokátního tarifu dobou trvání určené časové rozmezí, typicky v trvání dvou hodin, za které přísluší odměna jako za jeden úkon právní služby, přičemž odměňovaný úkon reálně celou takto honorovanou dobu nevyplní. K nároku na odměnu postačuje pouhé započetí takového úkonu. Ze systematického zařazení i textu (nijak nezúženého obecného termínu „náhrada za promeškaný čas“) ustanovení § 14 odst. 4 advokátního tarifu přitom vyplývá, že se uplatní ve vztahu ke všem náhradám promeškaného času podle § 14 advokátního tarifu, tedy jak k náhradě času stráveného cestou k úkonu mimo sídlo advokáta a zpět [§14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], tak k náhradě času promeškaného v důsledku zpoždění zahájení jednání před orgánem činným v trestním řízení [§ 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], i k náhradě za čas promeškaný v souvislosti s účastí, resp. dostavením se ke stanoveným úkonům, které následně fakticky neproběhnou a které jsou vymezeny v § 14 odst. 2 advokátního tarifu.

31. Je tomu tak proto, že zahrnuje-li odměna advokáta typicky časový úsek dvou hodin, nelze v rámci téže doby jakkoliv promeškávat čas (tedy nebýt výdělečně činný), protože jde o čas již honorovaný. Proto například stráví-li cestou k vazebnímu zasedání a zpět advokát 90 minut a samotné jednání, jehož začátek nebyl zpožděn, bude trvat 30 minut, nebude advokátu příslušet žádná náhrada za promeškaný čas, protože celých 120 minut je zahrnuto v odměně za úkon účasti na jednání soudu podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu, který trval jen minut 30, a advokát tak reálně žádný čas, v němž by mohl být výdělečně činný, cestou nezameškává. Bylo by naopak v rozporu se spravedlivou odměnou za srovnatelnou práci, pokud by měl advokát nárok na stejnou odměnu a na další náhrady za promeškaný čas v případě, že by úkon právní pomoci fakticky poskytoval pouze 30 minut a za celé odměnou zahrnuté období by k němu stihl dojet a vrátit se zpět do svého sídla (např. při začátku úkonu v 8:45 by vše stihnul v době od 8:00 do 10:00, což je doba zcela obsažená v časovém úseku dvou hodin, za který přísluší odměna), jako v případě, že by se účastnil vazebního zasedání trvajícího plných 120 minut a nadto by mu dalších 90 minut zabrala cesta k tomuto úkonu a zpět (např. při začátku úkonu v 8:45 by na cestu k úkonu vyrážel v 8:00 a zpět se vrátil až v 11:30, časové období zahrnuté v odměně za úkon by přitom bylo v tomto případě přesaženo o hodinu a půl). Taková nerovnost ve finančním ohodnocení přitom nemá legitimní opodstatnění ani oporu v právních předpisech. Rozdíl navíc nespočívá v odměně (ta bude v obou případech stejná), ale v nároku na

náhradu za promeškaný čas v souvislosti s poskytováním úkonu právní služby.

32. Lichá je tedy i námitka zmocněnkyně, že ve světle (ve stížnosti blíže nespecifikované) judikatury Ústavního soudu nelze při stanovení spravedlivé odměny započítávat čas strávený cestou k úkonu do času zahrnutého v časově vymezené odměně za úkon právní služby, neboť tato položka má své vymezení v příslušném ustanovení vyhlášky. Naopak ze systematického i jazykového výkladu tohoto ustanovení vyplývá, že při stanovení náhrady za čas strávený cestou (stejně jako ostatní čas, který jako promeškaný zakládá nárok na náhradu podle § 14 odst. 1 a 2 advokátního tarifu), je třeba zohlednit, zda není zahrnutý do odměny za některý z úkonů, jejichž počet je odvislý od délky jeho trvání.

33. Na uvedené pak navazuje závěr právní věty II rozhodnutí publikovaného pod č. 25/2018 Sb. rozh. tr., podle které požaduje-li advokát náhradu za promeškaný čas, musí dostatečným způsobem specifikovat, za jaké časové období náhradu požaduje a z jakého titulu. To zmocněnkyně ve svém návrhu ani stížnosti nerespektovala, stejně jako uvedený (a v soudní praxi ustálený) výklad § 14 odst. 4 advokátního tarifu, když za všechny vykonané cesty bez ohledu na délku trvání úkonu, k němuž směřovaly, účtovala náhradu obecně za 4 půlhodiny bez bližšího časového vymezení. Tento požadavek přitom směřuje i k ochraně advokátů, neboť umožňuje přezkoumatelným způsobem zohlednit i nadstandardní trvání cesty způsobené například aktuální dopravní situací, případné zpoždění zahájení jednání či úkonu (a to i v případě, že nedosáhne 30 minut) apod.

34. Konkrétně jde v tomto případě o náhradu za čas promeškaný cestou k výslechům svědků dne 25. 5. 2021 (položka č. 5 tabulky shora). Za tuto cestu v délce 70 km zmocněnkyně účtovala náhradu za 4 půlhodiny, které blíže nevymezila, tedy ve výši 400 Kč. Krajský soud jí přiznal náhradu za jednu celou a jednu započatou půlhodinu (200 Kč). Vycházel přitom z hrubého času úkonu spočívajícího ve výslechu svědků, do kterého zahrnul i přestávky, což činilo 152 minut (od 9:32 do 12:05 hodin) a založilo nárok na odměnu za dva úkony právní služby pokrývající 240 minut, z čehož tedy zbylo 88 honorovaných minut (240 – 152), které pokrývají i část cesty strávené na cestě k úkonům a zpět. Protože zmocněnkyně požadovala náhradu za promeškaný čas v délce zahrnující 4 půlhodiny (tedy až 120 minut), stanovil jí krajský soud náhradu za odměnou nepokrytých 32 minut (120 – 88), tedy za jednu celou a jednu započatou (2 minuty) půlhodinu. Vrchní soud však dospěl k závěru, že náhrada za čas promeškaný cestou jí přísluší maximálně ve výši jedné, a to nejspíše jen započaté půlhodiny. Podle obecně věrohodného a akceptovaného serveru mapy.cz zabere cesta ze sídla zmocněnkyně do B. mezi 39 až 46 minutami. K tomu je třeba připomenout výše zmíněné, že náhrada za čas promeškaný cestou k úkonu a zpět nemůže současně zahrnovat dvě započaté půlhodiny, jak z toho zřejmě zmocněnkyně vycházela, když nijak nepřiblížila (např. poukazem na aktuální dopravní situaci), proč by jí cesta tam a zpět trvající standardně okolo 80 až 90 minut, z čehož je navíc 88 minut zahrnuto v odměně za účast na výsleších, zabrala dobu delší o více než dalších 30 minut. Nestandardní okolnost v souvislosti s promeškaným časem musí přitom být v návrhu odůvodněna. S ohledem na ostatní nárokované náhrady za promeškaný čas lze mít za to, že zmocněnkyně skutečně vycházela mylně z toho, že jakmile cesta k úkonu (i cesta zpět) přesáhne 30 minut, zakládá to automaticky nárok na náhradu za 4 promeškané půlhodiny. Vrchní soud tedy dospěl k závěru, že za čas strávený na této cestě náleží zmocněnkyni náhrada jedné půlhodiny, tedy ve výši 100 Kč.

35. U náhrady za čas promeškaný cestou k seznámení se spisem při skončení vyšetřování v Hradci Králové dne 13. 7. 2021 (položka č. 9 tabulky shora), který proběhl od 9:00 do 9:45 hodin (viz záznam ve spise na č. l. 191), už krajský soud § 14 odst. 4 advokátního tarifu překvapivě neaplikoval a v souladu s návrhem zmocněnkyně jí přiznal za cestu v délce 90 km náhradu za 4 půlhodiny promeškaného času, ačkoliv odměna za něj podle § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu taktéž pokrývá 120 minut (například tedy celý časový úsek od 8:30 do 10:30 hodin). Vrchní soud na základě shora shrnutých východisek dospěl k závěru, že obhájkyni za cestu, která podle serveru mapy.cz trvá standardně okolo 45 minut, tedy celkem (tam a zpět) okolo 90 minut, do čehož je třeba zahrnout

nevyužitý, ale honorovaný čas za účast na úkonu, tedy 75 minut (120 – 45), přísluší maximálně náhrada za jednu započatou půlhodinu za zbývajících cca 15 minut (90 – 75), tedy ve výši 100 Kč.

36. Za cestu k hlavnímu líčení dne 27. 8. 2021 (položka č. 13 tabulky shora) do H. K. a zpět do sídla advokátní kanceláře v N. pak vrchní soud zmocněnkyni v souladu s jejím návrhem i rozhodnutím krajského soudu přiznal náhradu za 3 celé a jednu započatou půlhodinu, tedy ve výši 400 Kč, a to z toho důvodu, že úkon, k němuž cesta směřovala, pokryl celých honorovaných 120 minut, a tedy nezahrnuje žádný čas strávený na cestě, která i podle shora odkazovaného portálu mapy.cz trvá standardně okolo 90 minut, tedy rovné 3 půlhodiny bez rezervy např. na běžné dopravní komplikace apod. Nutno však podotknout, že zmocněnkyně ve svém návrhu i ve své stížnosti současně žádala odměnu za dva úkony právní služby kvůli 5 minutám zpoždění začátku úkonu, ačkoliv by jí podle § 14 odst. 4 advokátního tarifu v takovém případě náhrada za čas strávený na takové cestě nepříslušela vůbec, protože by celá cesta byla zahrnutá v nevyužitých 115 minutách obsažených v odměně za druhý úkon účasti na hlavním líčení (120 – 5).

37. Krajský soud se dále od návrhu obhájkyně odchýlil v otázce cestovních výdajů. K tomu vrchní soud konstatuje, že stanovení cestovních výdajů podle § 13 odst. 5 advokátního tarifu vyplývá z právních předpisů určujících cestovní náhrady. Konkrétně tedy půjde především o zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“). Advokátu podle nich přísluší za každý 1 km jízdy základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu (§ 157 odst. 3 zákoníku práce). Náhrada za spotřebovanou pohonnou hmotu se určí násobkem ceny pohonné hmoty a množství spotřebované pohonné hmoty (§ 158 odst. 2 zákoníku práce). Cenu příslušné pohonné hmoty stanoví prováděcí právní předpis vydaný podle § 189 zákoníku práce (§ 158 odst. 3 zákoníku práce). Při určení spotřeby pohonné hmoty se podle § 158 odst. 4 zákoníku práce použije údaj o spotřebě pro kombinovaný provoz podle norem Evropské unie.

38. Základní náhrada za cestu osobním automobilem činila v rozhodné době, kdy byly cesty vykonány (duben až srpen 2021) podle § 1 písm. b) vyhl. č. 589/2020 Sb. 4,40 Kč za 1 km a cena za 1 litr benzinu automobilového 95 oktanů podle § 4 písm. a) vyhl. č. 589/2020 Sb. byla 27,80 Kč.

39. Za cestu v délce 90 km (položka č. 8 a 12 tabulky shora) vykonanou vozidlem s rozhodnou spotřebou 5,1 l/100 km proto zmocněnkyni přísluší základní náhrada ve výši 396 Kč (4,40 x 90) + náhrada za spotřebovanou pohonnou hmotu ve výši 127,602 (0,051 x 27,80 x 90); celkem tedy 523,602, s ohledem na to, že koruna obsahuje 100 haléřů tedy po zaokrouhlení na dvě desetinná místa 523,60 Kč.

40. Za cestu v délce 70 km (položka č. 4 tabulky shora) pak přísluší základní náhrada ve výši 308 Kč (4,40 x 70) + náhrada za spotřebovanou pohonnou hmotu ve výši 99,246 (0,051 x 27,80 x 70); celkem tedy 407,246, po zaokrouhlení na dvě desetinná místa 407,25 Kč.

41. Za všechny tři cesty (dvě v délce 90 km a jedna v délce 70 km) tak jde o částku 1454,45 Kč [407,25 + (2 x 523,60)].

42. Podle § 183 odst. 5 zákoníku práce se pak výsledná částka zaokrouhluje na celé koruny nahoru, tedy na 1 455 Kč, což odpovídá návrhu zmocněnkyně, která zaokrouhlení provedla již ve vztahu k částce vztahující se k 1 km výpočtem vycházejícím ze stejných základních východisek [(0,051 x 21,80) + 4,40 = 5,8178, po zaokrouhlení na dvě desetinná místa, neboť koruna se skládá ze 100 haléřů, tedy 5,82 Kč]. Vrchní soud jí proto přiznal náhradu cestovních výdajů podle jejího návrhu.

43. Na základě shora uvedeného tedy vrchní soud zrušil napadené usnesení v celém rozsahu a sám zmocněnkyni stanovil odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové výši 14 955 Kč sestávající z odměny za úkony právní služby ve výši 10 200 Kč, k čemuž přísluší paušální náhrada hotových

výdajů ve výši 2 700 Kč, náhrady cestovních výdajů ve výši 1 455 Kč a náhrady za promeškaný čas ve výši 600 Kč, celkem tedy 14 955 Kč. Ve zbytku návrh obhájkyně zamítl, přičemž vycházel z jí modifikovaného návrhu uvedeného ve stížnosti, v níž výslovně uvedla, že nadále nevychází ze sazby odměny za úkon právní služby ve výši 1 300 Kč, ale ze sazby 1 200 Kč, čímž oproti krajskému soudu jí navrhovaným 20 255 Kč došlo ke snížení celkově požadované částky na 19 155 Kč. K takové modifikaci svého návrhu je zmocněnkyně oprávněna, neboť při rozhodování o stanovení její odměny a náhrady hotových výdajů podle § 151 odst. 2, 3, 6 tr. ř. jde o řízení návrhové a ona se svým návrhem tedy může disponovat i v rámci řízení stížnostního, v němž lze uplatňovat nové skutečnosti (§ 145 odst. 2 tr. ř.). Lze dokonce říct, že by v souladu s povinnostmi a etickými pravidly advokáta činit měla, pokud z rozhodnutí soudu prvního stupně vyplyne, že určitou částku účtovala ve zcela zjevném rozporu s advokátním tarifem. Výrokem zamítnutá částka tedy činí 4 200 Kč.